

Dự án “Thúc đẩy quản lý cộng đồng tại Việt Nam - PCM”

Nhà tài trợ: Cơ quan hợp tác và phát triển Thụy Sĩ (SDC)
Đơn vị thực hiện dự án: Trung tâm hỗ trợ phát triển vì Phụ nữ và Trẻ em (DWC)

TÀI LIỆU TẬP HUẤN

Thiết kế dự án theo khung logic

- 2013 -

MỤC LỤC

CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN	2
Dự án là gì?	2
Các bên liên quan đến dự án là ai?.....	2
SÁU GIAI ĐOẠN CỦA VÒNG ĐỜI DỰ ÁN	3
Giai đoạn 1: Phân tích hiện trạng.....	3
Giai đoạn 2: Xác định các dự án.....	4
Giai đoạn 3: Hình thành dự án/lập kế hoạch.....	4
Giai đoạn 4: Nguồn tài chính cho dự án	4
Giai đoạn 5: Thực hiện dự án và theo dõi/giám sát	5
Giai đoạn 6: Đánh giá dự án	5
KHUNG LOGIC TRONG DỰ ÁN	5
Phụ lục 1: Ví dụ về một tiểu dự án	10
Phụ lục 2: Nội dung cơ bản của một tiểu dự án	13
Phụ lục 3: Bảng ngân sách chi tiết.....	15

MỤC TIÊU CỦA KHÓA TẬP HUẤN

Sau khóa tập huấn, các tham dự viên sẽ:

- Hiểu các giai đoạn của vòng đời dự án;
- Hiểu các nội dung cơ bản của một đề xuất dự án;
- Biết cách xây dựng dự án theo khung logic đơn giản.

CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN

Dự án là gì?

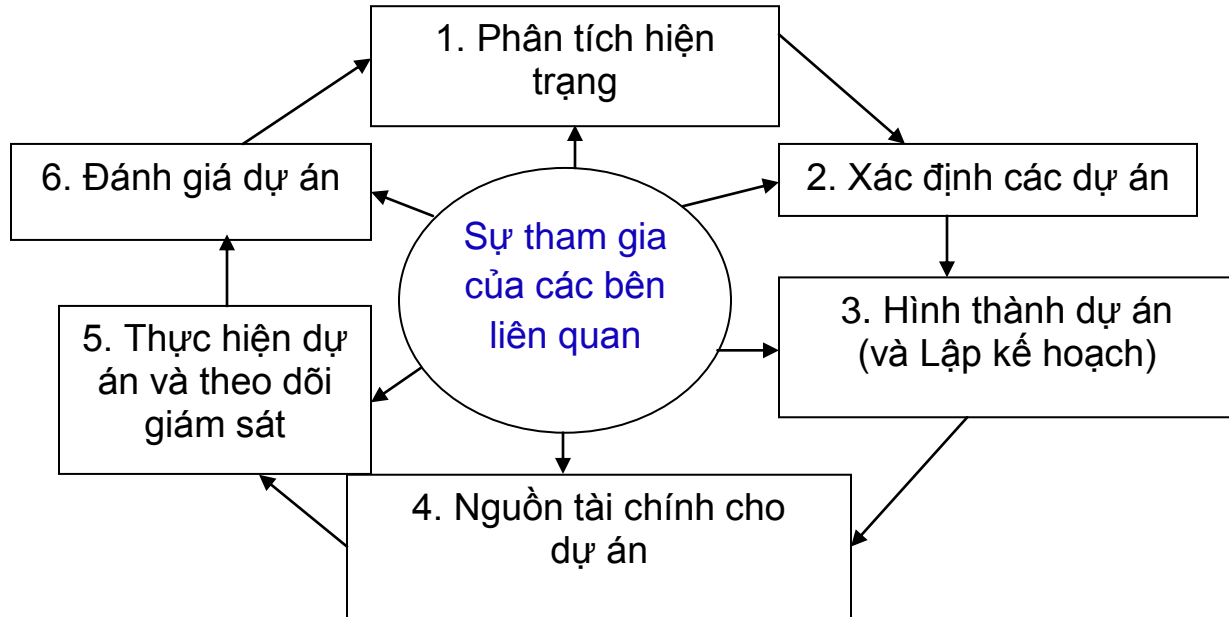
- Là tập hợp của mục đích và mục tiêu;
- Là sự kết hợp của các hoạt động để tạo ra kết quả và đạt mục tiêu;
- Có nguồn lực bị giới hạn: Thời gian, nhân lực, vật tư, thiết bị, tài chính...
- Là cơ hội để nâng cao năng lực cho các cá nhân và tổ chức.

Dự án là quá trình tạo ra các kết quả cụ thể với nguồn lực có hạn trong hoàn cảnh luôn biến động và là cơ hội để năng lực các bên liên quan được nâng cao.

Các bên liên quan đến dự án là ai?

- Là những người hoặc nhóm người được hưởng **lợi ích** trực tiếp hoặc gián tiếp từ dự án.
- Là những người hoặc nhóm người không được hưởng lợi nhưng lại **có ảnh hưởng** đến sự thành công hay thất bại của dự án.

SÁU GIAI ĐOẠN CỦA VÒNG ĐỜI DỰ ÁN

Ghi chú: Giai đoạn 1 có thể gộp với giai đoạn 2 và giai đoạn 3 có thể gộp với giai đoạn 4.

Giai đoạn 1: Phân tích hiện trạng

- Phân tích tình hình thực tế về kinh tế, văn hoá-xã hội (có bao gồm y tế và giáo dục) và môi trường.
- Xác định các vấn đề còn tồn tại, các khó khăn trở ngại, các cơ hội và tiềm năng mà các dự án phát triển có thể can thiệp.
- Nghiên cứu các dự án đã được thực hiện, các kinh nghiệm và các bài học từ các dự án đó.
- Tìm hiểu sự quan tâm và hướng ưu tiên của các nhà tài trợ (nếu có)

Giai đoạn 2: Xác định các dự án

- Xác định các ý tưởng và các hành động phát triển.
- Xác định các loại dự án có thể can thiệp.
- Xác định các bên liên quan.
- Thảo luận với các bên liên quan về các vấn đề và các mục tiêu ban đầu.
- Xây dựng các tiêu chí để lựa chọn các can thiệp.
- Xác định các giả định và các rủi ro/nguy cơ.

Giai đoạn 3: Hình thành dự án/lập kế hoạch

- Lựa chọn các vấn đề cần phải được giải quyết bởi dự án.
- Phân tích các vấn đề theo chiều sâu (**cây vấn đề**).
- Phân tích và tìm cách giải quyết vấn đề.
- Xây dựng dự án dựa trên:
 - Các tiêu chí đã được các bên liên quan chấp nhận.
 - Các ưu tiên đã được lựa chọn.
 - Năng lực thực hiện.
 - Trần của ngân sách (Mức ngân sách cao nhất có thể có).
- Xác định các kết quả, các chỉ số và các hoạt động chính của dự án.
- Xây dựng Khung logic dự án.
- Lập dự toán ngân sách cho dự án.
- Lập kế hoạch thực hiện các hoạt động dự án theo thời gian (tháng, quý, năm).
- Hoàn chỉnh hồ sơ dự án (theo yêu cầu của nhà tài trợ - nếu có).

Giai đoạn 4: Nguồn tài chính cho dự án

- Liệt kê và ước lượng các nguồn huy động được từ người dân (nguyên vật liệu, nhân công, tiền mặt, ...);
- Các nguồn tài trợ có thể huy động được từ chính quyền địa phương, doanh nghiệp đóng trên địa bàn và các nhà hảo tâm.
- Đề xuất phần ngân sách cụ thể cần nhà tài trợ hỗ trợ (nếu có nhà tài trợ) và nộp đề xuất dự án cho nhà tài trợ để nhà tài trợ thẩm định.

Chú ý:

- Nếu phần đóng góp đối ứng của cộng đồng càng cao thì việc xin hỗ trợ từ nhà tài trợ sẽ càng dễ dàng;
- Nếu dự án được xét duyệt, nhà tài trợ sẽ thông báo và ký hợp đồng hỗ trợ dự án.

Giai đoạn 5: Thực hiện dự án và theo dõi/giám sát

- Tổ chức hội thảo giới thiệu dự án.
- Thực hiện các hoạt động dự án.
- Theo dõi và giám sát dự án.
- Tổ chức chia sẻ, sơ kết để rút kinh nghiệm.

Giai đoạn 6: Đánh giá dự án

- Đánh giá nội bộ hoặc đánh giá bởi bên ngoài.
- Đánh giá giữa kỳ hoặc cuối kỳ.
- Báo cáo đánh giá cuối kỳ và các đề xuất tiếp theo.

KHUNG LOGIC TRONG DỰ ÁN

Khung logic được coi là công cụ chính trong quản lý dự án.

Khung logic là bản tóm tắt các kết quả cơ bản của dự án, giúp chúng ta:

- Hiểu biết sâu sắc hơn về dự án.
- Giao tiếp dễ dàng hơn trong thực hiện và quản lý dự án.
- Ra quyết định đúng đắn hơn.
- Đánh giá dự án dễ dàng hơn.

Cấu trúc cơ bản của Khung logic được mô tả trong sơ đồ sau:

KHUNG LOGIC

	Nội dung	Các chỉ số đo/chỉ báo	Nguồn thẩm định	Các giả định/rủi ro
Mục đích (mục tiêu dài hạn)				
Mục tiêu cụ thể				
Các kết quả/ đầu ra	1. 2. 3.			
Các hoạt động	1. 2. 3. 4.			

Mục đích/Mục tiêu tổng quát: khẳng định việc dự án muốn **góp phần** vào **cải thiện một tình trạng** cụ thể.

Mục tiêu cụ thể của dự án: khẳng định **sự thay đổi** cần thiết mà dự án muốn đạt được sau khi kết thúc dự án.

Kết quả/đầu ra của dự án: Là các sản phẩm, các dịch vụ, hoặc các đóng góp cần thiết để đạt được mục tiêu của dự án. Nó là các **kết quả của các hoạt động** dự án được thực hiện với nguồn lực cho phép của dự án.

Các hoạt động: Là các **hành động** nhằm đạt được các kết quả của dự án. Ban quản lý dự án có trách nhiệm đảm bảo việc thực hiện đúng đắn các hoạt động này.

Các chỉ số: là thước đo các kết quả thu được (định tính và định lượng). Mỗi chỉ số phải thể hiện rõ người hưởng lợi, số lượng, chất lượng, thời gian và địa điểm.

Chỉ tiêu: Là chỉ số tối thiểu mà dự án phải đạt được sau khi dự án kết thúc.

Chỉ số/chỉ tiêu phải thông minh (**SMART**) như sau:

- Phải cụ thể (**S**pecific).
- Phải đo đạc được với điều kiện sẵn có (**M**easurable).
- Phải đạt được (nghĩa là có tính khả thi) (**A**chievable).
- Phải hợp lý và có liên quan đến kết quả/mục tiêu dự án (**R**elevant).
- Phải có giới hạn thời gian (**T**ime bound)

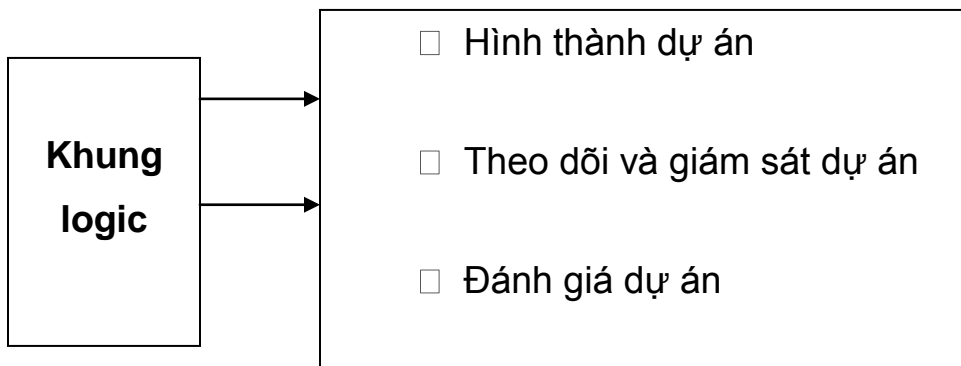
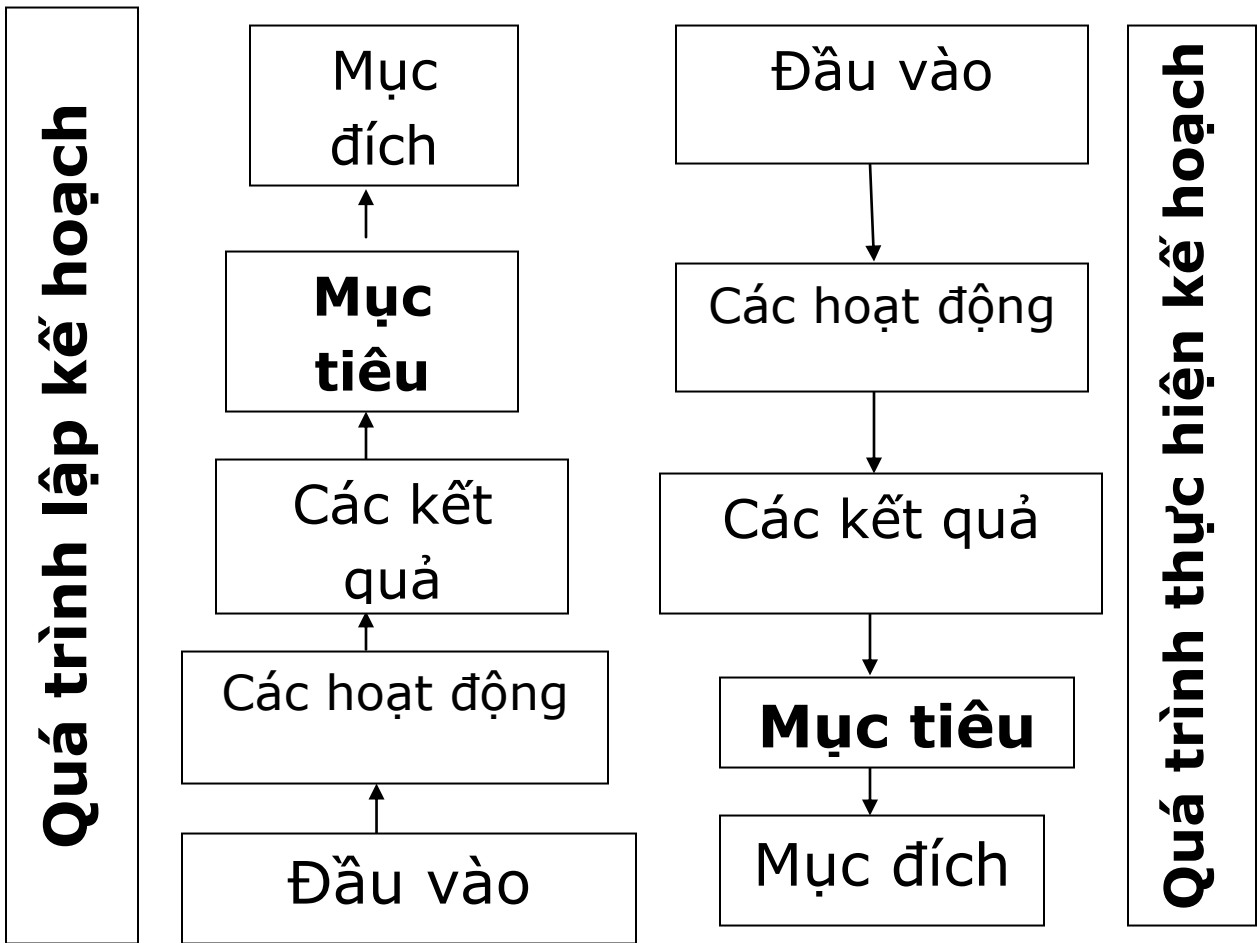
Nguồn tham định: Phải chỉ rõ nơi lấy số liệu để kiểm tra xem mục tiêu hay kết quả dự án đã đạt được ở mức nào? Ví dụ: các báo cáo, số liệu thống kê hoặc từ các cuộc phỏng vấn bên liên quan....

Các giả định: là các điều kiện cần phải có để dự án có thể thành công.

Các rủi ro: là các rủi ro (đối với dự án) có thể xảy ra và cách giảm thiểu hoặc khắc phục rủi ro đó.

Trong quá trình thực hiện, khung logic thể hiện:

- Các hoạt động cần tiến hành là để sản sinh ra các đầu ra/kết quả mà dự án đã đưa ra.
- Các đầu ra, các kết quả, kết hợp với các giả định là để đạt mục tiêu cụ thể của dự án.
- Mục tiêu cụ thể của dự án đạt được sẽ góp phần tiến tới đạt mục đích/mục tiêu tổng quát.

Sơ đồ Gantt: Là sơ đồ phân bố thời gian thực hiện các hoạt động

Ví dụ về bảng phân bố thời gian cho các hoạt động dự án

Hoạt động	Năm 2012, tháng...											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Các hoạt động để đạt kết quả 1												
02 khóa tập huấn về bình đẳng giới và dự án phát triển cho lãnh đạo và thúc đẩy viên.		x	x									
03 khóa tập huấn về kỹ năng thúc đẩy cho thúc đẩy viên và Ban quản lý cộng đồng.				x	xx							
.....												
Các hoạt động để đạt kết quả 2												
Xây dựng mạng nội đồng						→						
....												

Phụ lục 1: Ví dụ về một tiểu dự án

Tên tiểu dự án: *Cải thiện sức khỏe sinh sản cho phụ nữ tại thôn Trại Cau, xã Cây Thị, Huyện Đông Hỷ, Tỉnh Thái Nguyên*

1. Bối cảnh hiện tại:

- ✓ Ở thôn Trại Cau xã Cây Thị có khoảng 200 phụ nữ và trẻ em gái vị thành niên, nhưng họ rất ngại đi khám phụ khoa.
- ✓ Nhiều chị em khi mang thai vẫn phải làm việc nặng nhọc và chưa có chế độ ăn uống hợp lý.
- ✓ Khoảng 30% các cháu trẻ sơ sinh bị thiếu cân khi chào đời.

Tiểu dự án muốn có các can thiệp cụ thể để cải thiện sức khỏe sinh sản cho các phụ nữ và trẻ em gái vị thành niên.

2. Mục tiêu của tiểu dự án: *Cải thiện sức khỏe sinh sản cho phụ nữ trong độ tuổi sinh sản tại thôn Trại Cau.*

3. Đối tượng hưởng lợi:

- Trực tiếp: 30 phụ nữ trong độ tuổi sinh sản tại thôn Trại Cau.
- Gián tiếp: 200 phụ nữ và trẻ gái vị thành niên thôn Trại Cau.

4. Thời gian thực hiện dự án: 6 tháng (từ 1.7.2012 đến 30.12.2012)

5. Ban quản lý tiểu dự án: Ban tự quản của Câu lạc bộ thôn Trại Cau (gồm 5 người, trong đó có 3 nữ)

6. Tổng ngân sách: 30.000.000 đồng trong đó:

- Dân đóng góp: 10.000.000 đồng
- Huy động từ các nguồn khác: 5.000.000 đồng
- Dự án hỗ trợ (SDC): 15.000.000 đồng

7. Các kết quả và chỉ số đo:

Các kết quả	Chỉ số đo
1. Các chị trong độ tuổi sinh sản biết cách phòng chống các bệnh phụ khoa.	30 chị được dự án tập huấn và biết cách chăm sóc sức khỏe sinh sản. 100 % phụ nữ và trẻ em gái từ 14 tuổi trở lên được dự án cung cấp kiến thức chăm sóc sức khỏe sinh sản.
2. Các chị có bệnh phụ khoa được khám và điều trị miễn phí.	30 chị được khám bệnh phụ khoa miễn phí. 100% các chị mắc bệnh phụ khoa được điều trị miễn phí.
3. Các chị trong độ tuổi sinh sản biết cách lựa chọn các món ăn bổ dưỡng khi mang thai.	30 chị trong độ tuổi sinh sản được tập huấn và hiểu biết chế độ ăn bổ dưỡng khi mang thai.

8. Giả định: Các chị trong độ tuổi sinh sản và các em gái vị thành niên tham gia đầy đủ vào các hoạt động dự án và kinh phí dự án đủ để chi trả chữa bệnh miễn phí cho các chị em bị mắc bệnh phụ khoa.

9. Rủi ro:

STT	Rủi ro	Cách khắc phục
1	Có thể sau khi khám phát hiện ra một số chị mắc bệnh phụ khoa hiếm nghèo nên dự án không đủ kinh phí để chữa trị miễn phí	Yêu cầu các chị và gia đình có trách nhiệm chi trả cho việc điều trị và huy động thêm sự hỗ trợ từ chính quyền, doanh nghiệp, nhà hảo tâm...

10. Tính bền vững của dự án: Có kế hoạch để các chị hưởng lợi từ dự án sẽ tuyên truyền sâu rộng kiến thức về sức khỏe sinh sản cho các thành viên khác của cộng đồng tại các buổi sinh hoạt cộng đồng và sinh hoạt chi hội phụ nữ sau khi dự án kết thúc

11. Kế hoạch hoạt động

Hoạt động	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Trách nhiệm
1. Giới thiệu dự án	x						Ông A
2. Tập huấn chăm sóc sức khỏe sinh sản		x					Bà B
3. Khám và điều trị bệnh phụ khoa		x	x				Ông A
4. Tập huấn chế độ ăn bổ dưỡng				x			Bà B
5. In ấn và phân phát tờ rơi					x	x	Bà C

12. Kế hoạch ngân sách chi tiết: Xem Phụ lục

Phụ lục 2: Nội dung cơ bản của một tiểu dự án

Tên tiểu dự án: Nêu rõ mục tiêu, địa điểm, nhóm hưởng lợi từ dự án (không chỉ nêu tên hoạt động)

- Bối cảnh và lý do thực hiện tiểu dự án:** Phân tích ngắn gọn về lý do muốn thực hiện dự án, dự định giải quyết vấn đề đang tồn tại nào tại địa phương? Giới thiệu nhóm viết đề xuất tiểu dự án (thành phần gồm những ai, đang làm gì ở địa phương, bao nhiêu nữ?) và nêu rõ vấn đề cần phải giải quyết có liên quan thế nào với các tiêu chí của tiểu dự án?
- Mục tiêu của tiểu dự án:** Nêu rõ thay đổi mà tiểu dự án sẽ đạt được.
- Đối tượng hưởng lợi:** Những ai? Bao nhiêu người? Tách biệt theo nam/nữ.
- Thời gian thực hiện tiểu dự án:** Từ..... đến
- Ban quản lý tiểu dự án:** bao gồm (bao nhiêu nữ?)
 -
 -
 -
- Tổng ngân sách:** đồng, trong đó:
 - Dân đóng góp là: đồng
 - Các nguồn khác là: đồng
 - Dự án hỗ trợ là: đồng

7. Các kết quả/đầu ra và các chỉ số đo:

<i>Các kết quả/đầu ra</i>	<i>Chỉ số để đo kết quả/đầu ra (định tính, định lượng và thời gian)</i>
1	
2	
3	
.....	

8. **Các giả định:** các điều kiện cần thiết để dự án thành công.

9. **Các rủi ro và cách khắc phục:**

STT	Các rủi ro	Cách khắc phục

10. **Tính bền vững của tiểu dự án:** Các kết quả mà dự án tạo ra sẽ được duy trì như thế nào sau khi dự án kết thúc?

11. **Kế hoạch hoạt động:** theo sơ đồ Gantt

Tên hoạt động	Tháng 1	Tháng 2	Tháng 3	Tháng 4	...	Người chịu trách nhiệm
Hoạt động 1	x x					
Hoạt động 2		x				
Hoạt động 3			x			
Hoạt động 4			→			
.....						

12. **Kế hoạch ngân sách chi tiết:** Đưa vào một Phụ lục và ghi là **Xem phụ lục ...**

Phụ lục 3: Bảng ngân sách chi tiết

STT	Nội dung	Đơn vị	Đơn giá (đồng)	Số lượng	Thành tiền (đồng)
I. Tập huấn...					
1	Photo tài liệu	Quyển	5.000	20	100.000
2	Giải khát giữa buổi	Người	3.000	100	300.000
3
4
5
	Tổng tiền 01 khoá tập huấn				2.000.000
	Tổng tiền 03 khoá tập huấn				6.000.000
II. Tổ chức khám và chữa bệnh:					
1
2
3
....
III.					
1					...
..2					...
...
	Tổng kinh phí (I. + II. + III)				30.000.000
	Dự án hỗ trợ				15.000.000
	Dân đóng góp				10.000.000
	Huy động từ doanh nghiệp				5.000.000

Chúc thành công!